

โครงการระบบสื่อสาระบบออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกล
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

ประวัติส่วนบุคคล

นายประไพ เนียมพิทักษ์ อายุ ๘๐ ปี

ตำแหน่ง -

หน่วยงาน -

สถานที่ติดต่อ ๑๒๑ หมู่ ๒ ต.เทพราช อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๐๐๐

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๑ ๔๙๕๔ ๑๐๔

นางสาวขวัญใจ เนียมพิทักษ์

ตำแหน่ง นักวิชาการโสตทัศนศึกษา

หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สถานที่ติดต่อ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ ๒ ถ.วังหลัง
แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔ ๔๐๔ ๙๕๔๑

E-Mail: khwanjai.nei@mahidol.ac.th

Facebook: kwanjai2552@hotmail.com

ความตั้งใจในการสนับสนุนสื่อให้กับโครงการระบบสื่อสารออนไลน์ฯ

แนวคิดแรงบันดาลใจ

“เรือแจว” ศิลปะแนวอนุรักษ์นิยม นายประไพ เนียมพิทักษ์ เกิดจากแนวความคิด

... “อยากทำไว้ให้ลูกหลานดู เพราะคิดว่า วันหนึ่ง เรือที่มีคุณค่าต่อบ้านเราต้องหมดไป”

ประไพ เนียมพิทักษ์

เทพราช

“เรือแจวชุดจำลอง” ผลงานศิลปะพื้นบ้านโดยฝีมือช่างไม้ที่เป็นชาวนาไทยแต่กำเนิด ในตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยนายประไพ เนียมพิทักษ์ เพื่อสืบทอดศิลปะวัฒนธรรมในรูปแบบศิลปะงานช่างไม้ของไทย ที่ทำด้วยใจรักและความทรงจำ และเป็นการร่วมอนุรักษ์ของเก่าทำให้คนรุ่นหลังได้รู้จัก ได้เรียนรู้ถึงวิถีชาวนาไทยที่เกี่ยวข้องผูกพันอยู่กับเรืออย่างใกล้ชิด ในยุคปัจจุบันมีความเจริญเกิดขึ้นมากมายในทุกๆ ด้าน เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น จนทำให้เรือหมดความสำคัญลงและค่อยๆ หายไปจากชุมชนจนเกือบไม่เหลือให้เยาวชนคนรุ่นหลังได้รู้จักหรือพบเห็น ดังนั้นการทำเรือแจวชุดจำลอง จากฝีมือช่างไม้ที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์โดยตรงจะช่วยส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ที่สนใจ ได้เรียนรู้ถึงคุณค่าของงานศิลปะที่เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นการร่วมอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านตามวิถีชาวนาไทย ให้ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและเผยแพร่ สืบทอดสู่คนรุ่นต่อไป

“เรือแจวชุดจำลอง” งานไม้ทำมือ ที่เป็นผลงานศิลปะพื้นบ้าน นายประไพ เนียมพิทักษ์

วัสดุที่ใช้ทำ : ไม้สักทอง

ประเภท : ของประดับตกแต่ง, ของที่ระลึก

ขนาด : ความยาว ๕๒ เซนติเมตร ความกว้าง ๙ เซนติเมตร

ความสูงจากท้องเรือถึงขอบเรือ ๕ เซนติเมตร

ที่อยู่ : ๑๒๑ หมู่ ๒ ต.เทพราช อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๐๐๐

ขั้นตอนการทำเรือแจวชุดจำลอง

๑. จัดหา คัดเลือกไม้ให้ได้ตามที่ต้องการ
๒. ขั้นตอนการขึ้นรูป ใช้มีดโต้ หรือมีดขนาดใหญ่ค่อยๆ ฟันจากท่อนไม้ทั้งท่อน ให้ได้ส่วนโค้งด้านบนบนหัวเรือ ทำเรือแต่งให้ได้รูปร่าง สัดส่วนเรือแจวตามที่ต้องการมากที่สุด อัตราส่วนโดยประมาณของความกว้างต่อความยาวของเรือ เท่ากับ ๑ ต่อ ๖
๓. ร่างแบบคร่าวๆ ลงด้านบนท่อนไม้ที่ฟันเป็นโครงเรือไว้ จากนั้นฟันแต่งรูปร่างภายนอกตามที่ต้องการให้ใกล้เคียงตามแบบ
๔. ขั้นตอนการขุด เป็นการเจาะหรือขุดเอาเนื้อไม้ส่วนกลางลำเรือออก โดยใช้สว่านนำก่อนเพื่อให้สว่านเจาะง่าย ไม้ไม่แตกเสียหาย เมื่อเนื้อไม้มีช่องว่างแล้วใช้สิ่วค่อยๆ สกัดเจาะเอาเนื้อไม้กลางลำเรือออกมาตามรูป เก็บรายละเอียดให้ส่วนท้องเรือเรียบ
๕. นำไม้ที่เตรียมไว้สำหรับทำพื้นคียบหัวเรือ และท้ายเรือ ตกแต่งให้ได้ตามขนาดและรูปทรงที่ต้องการ แล้วนำไปประกอบคียบกับส่วนหัวและท้ายเรือ
๖. เก็บรายละเอียดตกแต่งภายนอกลำเรือ ด้านหัว ด้านท้าย และด้านท้องเรือให้ได้สัดส่วน
๗. ใช้เลื่อยเหล็กหรือใบเลื่อยถูดตกแต่ง เก็บรายละเอียดภายนอกให้เรียบ
๘. ขัดเนื้อไม้ให้เรียบทั้งลำเรือด้วยกระดาษทราย
๙. ทำฐานไม้สำหรับรองรับลำเรือตามแบบที่ต้องการ ให้ได้ตามขนาดที่เหมาะสมสวยงาม
๑๐. ทำส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่ แจว หลักแจว ให้ได้ตามขนาดของเรือแต่ละลำ
๑๑. ใช้น้ำมันเคลือบเงาหาไม้ทั้งด้านบนนอกด้านในลำเรือ และทำชิ้นส่วนต่างๆ ได้แก่ แจว หลักแจว ฐานรองให้หัว ๒ รอบ เพื่อเพิ่มความสวยงามและคงทน

วัสดุอุปกรณ์

ไม้ (เช่น ไม้สัก ไม้กระถ่อน ไม้สนฉัตร ไม้ลำไย ต้นคูณ ประดู่ ฯลฯ)

มีด, ค้อน, สว่าน, สิว, เลื่อย, ใบเลื่อย, กระจาดขทราย, เลื่อยขบ (ตัวคาบไม้),

น้ำมันทาไม้, แปรงทาสี, กาว

ความคาดหวังหลังส่งมอบสื่อให้กับโครงการระบบสื่อสาระออนไลน์ฯ

๑. ร่วมถวายเป็นพระราชกุศลและเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๒. สนับสนุนและส่งเสริมสื่อรูปภาพ วิดีโอ และ e-book ที่นำเสนอเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้าน ด้านช่างไม้ ทำมือ โดยฝีมือช่างไม้ไทยที่เป็นชาวนาในตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เรื่อง “การทำเรือแจวชุดจำลอง”
๓. ร่วมอนุรักษ์มรดกไทยและสืบทอดคุณค่าของงานศิลปะที่เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ให้ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและเผยแพร่ สืบทอดสู่คนรุ่นต่อไป
